ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ 2014 - 2019

Έγγραφο συνόδου

A8-0218/2015

25.6.2015

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ
(2014/2213(INI))

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

Εισηγήτρια: Kerstin Westphal

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....15

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΉΣ ΑΠΑΣΧΌΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΏΝ ΥΠΟΘΈΣΕΩΝ.....22

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 29

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ
(2014/2213(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδιαίτερα τον τίτλο XVIII,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006[1],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006[2],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τις ειδικές διατάξεις για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας[3],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 23ης Ιουνίου 2011, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον και το μέλλον του στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής[4],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 21ης Φεβρουαρίου 2008 σχετικά με τη συνέχεια της Εδαφικής Ατζέντας και του Χάρτη της Λειψίας: Προς ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη χωροταξική ανάπτυξη και την εδαφική συνοχή[5],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ – βασικά χαρακτηριστικά ενός αστικού θεματολογίου της ΕΕ (COM(2014) 0490),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 18ης Ιουνίου 2014 σχετικά με το πρόγραμμα ελέγχου της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας

[1] ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 320.
[2] ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 289.
[3] ΕΕL 347, 20.12.2013, σ. 259.
[4] ΕΕ C 390Ε της 18.12.2012, σ.10.
[5] ΕΕ C 184Ε, 6.8.2009, σ. 95.

(REFIT): Τρέχουσα κατάσταση και προοπτικές (COM(2014)0368),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2010 με τίτλο «ΕΥΡΩΠΗ 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (COM(2010) 2020),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10ης Ιουλίου 2012, με τίτλο «Έξυπνες πόλεις και κοινότητες – Ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας», COM (2012) 4701,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 28ης Οκτωβρίου 1998 με τίτλο «Αειφόρος αστική ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση: πλαίσιο δράσης» (COM(1998) 0605),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 1997 με τίτλο «Προς ένα πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(1997) 0197),

– έχοντας υπόψη την έκτη έκθεση της Επιτροπής για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή: Επενδύσεις για θέσεις εργασίας και ανάπτυξη – Προώθηση της ανάπτυξης και της καλής διακυβέρνησης στις περιφέρειες και πόλεις της ΕΕ, Ιούλιος 2014,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Πόλεις του αύριο: επενδύοντας στην Ευρώπη», Βρυξέλλες, 17 και 18 Φεβρουαρίου 2014,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Ψηφιακό μέλλον – ταξίδι στα οράματα του 2050 και πολιτικές προκλήσεις, πόλεις, χωριά και κοινότητες», 2014,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Πόλεις του αύριο: Προκλήσεις, οράματα, η πορεία μπροστά), Βρυξέλλες, Οκτώβριος 2011,

– έχοντας υπόψη τη Υπουργική Δήλωση έναντι του Αστικού Θεματολογίου της ΕΕ, η οποία εγκρίθηκε κατά την άτυπη συνεδρίαση των αρμόδιων υπουργών της ΕΕ για ζητήματα εδαφικής συνοχής και αστικών θεμάτων, στις 10 Ιουνίου 2015 στη Ρίγα,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου που εγκρίθηκαν στις 19 Νοεμβρίου 2014 στις Βρυξέλλες σχετικά με την έκτη έκθεση για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή: επενδύσεις για θέσεις εργασίας και ανάπτυξη,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας που εγκρίθηκαν κατά το άτυπο συμβούλιο των αρμόδιων για ζητήματα πολιτικής συνοχής υπουργών στις 24 και 25 Απριλίου 2014 στην Αθήνα,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της πολωνικής Προεδρίας για την εδαφική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ και τη μελλοντική πολιτική συνοχής, τα οποία εγκρίθηκαν κατά το άτυπο συμβούλιο των αρμόδιων για ζητήματα πολιτικής συνοχής, εδαφικής και αστικής ανάπτυξης της ΕΕ υπουργών, στις 24 και 25 Νοεμβρίου 2011 στο Πόζναν,

– έχοντας υπόψη την εδαφική ατζέντα της ΕΕ για το 2020, όπως συμφωνήθηκε στο άτυπο

συμβούλιο των αρμόδιων για ζητήματα χωροταξίας και περιφερειακής ανάπτυξης υπουργών, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαΐου 2011 στο Gödöllő,

– έχοντας υπόψη τη Δήλωση του Τολέδο, που εγκρίθηκε από το άτυπο συμβούλιο υπουργών για την αστική ανάπτυξη στο Τολέδο στις 22 Ιουνίου 2010,

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη της Λειψίας για τις βιώσιμες ευρωπαϊκές πόλεις, που εγκρίθηκε από το άτυπο συμβούλιο υπουργών για την αστική ανάπτυξη στις 24 και 25 Μαΐου 2007 στη Λειψία,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών, της 25ης Ιουνίου 2014, με θέμα «Προς ένα ολοκληρωμένο αστικό θεματολόγιο της ΕΕ»,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ), της 23ης Απριλίου 2015, σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ – βασικά χαρακτηριστικά ενός αστικού θεματολογίου της ΕΕ» (COM(2014) 0490),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A8-0218/2015),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2014 ο μισός παγκόσμιος πληθυσμός[1] και το 72 % του ευρωπαϊκού πληθυσμού ζούσε σε αστικές περιοχές[2], και μέχρι το έτος 2050, σχεδόν το 80 % του πληθυσμού της γης θα διαμένει σε αστικές περιοχές[3]·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις λειτουργικές αστικές περιοχές της ΕΕ περιλαμβάνεται και μια ενιαία πολυκεντρική δομή, η οποία οικοδομείται γύρω από μεγάλες και μικρομεσαίες πόλεις και περιαστικές περιοχές και η οποία εκφεύγει των παραδοσιακών διοικητικών ορίων περιλαμβάνοντας διάφορα εδάφη που αντιμετωπίζουν κοινές οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και δημογραφικές προκλήσεις·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πόλεις, οι κωμοπόλεις και οι λειτουργικές αστικές περιοχές, όπως οι μητροπολιτικές περιοχές, όχι μόνο διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη συμμετοχική δημοκρατία, αλλά αποτελούν και τους βασικούς οικονομικούς πυλώνες και τις κινητήριες δυνάμεις της απασχόλησης για την ΕΕ, δεδομένου ότι η καινοτομία και οι νέες οικονομικές δραστηριότητες πηγάζουν συχνά από το αστικό περιβάλλον· λαμβάνοντας, συνεπώς, υπόψη ότι αποτελούν μείζον πλεονέκτημα για την ΕΕ στις σχέσεις της με άλλα μέρη του κόσμου, αλλά είναι συγχρόνως και οι βασικές περιοχές στις οποίες θα πρέπει να ξεπεραστούν τα εμπόδια στην ανάπτυξη και την απασχόληση και στις οποίες θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ο κοινωνικός αποκλεισμός (για παράδειγμα, νέοι χαμηλής κατάρτισης στην αγορά εργασίας), η έλλειψη προσβασιμότητας και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος·

[1] Parag Khanna, Beyond City Limits, Foreign Policy, 6 Αυγούστου 2010.
[2] Eurostat - City Statistics, 2014.
[3] The Vertical Farm, www.verticalfarm.com.

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πόλεις, οι κωμοπόλεις και οι λειτουργικές αστικές περιοχές και περιφέρειες ευθύνονται για το μεγαλύτερο ποσοστό κατανάλωσης ενέργειας και εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ· λαμβάνοντας, αφετέρου, υπόψη ότι διαδραματίζουν καίριο ρόλο για την επίτευξη βελτιωμένης ενεργειακής απόδοσης και αυτάρκειας, καθώς και για την ανάπτυξη νέων πρωτοβουλιών (όπως οι νέες μορφές οικονομικής δραστηριότητας) για την ενθάρρυνση της αστικής κινητικότητας και των ανταγωνιστικών και φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών, προωθώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ανάπτυξη, την απασχόληση, την κοινωνική και εδαφική συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πληθυσμός ορισμένων πόλεων γηράσκει και μειώνεται και οι ίδιες αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω της έκτασης των υποδομών και των δημοσίων υπηρεσιών που προσφέρουν, ενώ ο πληθυσμός άλλων πόλεων αυξάνεται, γεγονός που εντείνει την πίεση στις υπάρχουσες υποδομές και δημόσιες υπηρεσίες και επιδεινώνει άλλα προβλήματα, όπως την ανεργία (των νέων), τον κοινωνικό αποκλεισμό, την κυκλοφοριακή συμφόρηση, την άναρχη δόμηση και τη ρύπανση στις πόλεις, στοιχεία που αυξάνουν σημαντικά το χρόνο μετακίνησης και μειώνουν την ποιότητα ζωής πολλών Ευρωπαίων·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες από τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πόλεις και οι οποίες σχετίζονται με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την κλιματική αλλαγή, τις μεταφορές και τη δημογραφική αλλαγή, μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο με τη σύναψη εταιρικών σχέσεων μεταξύ των πόλεων και των γύρω περιοχών τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τελευταία χρόνια οι χώροι διασύνδεσης έχουν διευρυνθεί σημαντικά, ιδίως λόγω των εξελίξεων στους τομείς των μεταφορών και των επικοινωνιών, γεγονός που δημιουργεί την ανάγκη ανάπτυξης εργαλείων για την προώθηση της συνδεσιμότητας·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ευρωπαϊκές πολιτικές πρωτοβουλίες έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στην αειφόρο ανάπτυξη των πόλεων και της αστικής πολιτικής·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 70 % των ευρωπαϊκών πολιτικών και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας εφαρμόζονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να διασφαλισθεί μεγαλύτερη συνεκτικότητα σε επίπεδο ΕΕ μεταξύ των διαφόρων πολιτικών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων επιχορηγήσεων της ΕΕ, αξιοποιώντας πλήρως το κοινό στρατηγικό πλαίσιο (Τίτλος ΙΙ, Κεφάλαιο Ι, άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 – κανονισμός για τον καθορισμό κοινών διατάξεων) και μέσω της βελτίωσης του πολιτικού συντονισμού με τους ενδιαφερομένους και τα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης, καθώς και μεταξύ αυτών, διότι η τομεακή προσέγγιση της πολιτικής της ΕΕ μπορεί να οδηγήσει σε πολιτικές και νομοθεσία που ενδέχεται να μην ευνοούν την ύπαρξη λειτουργικών αστικών περιοχών·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 1997 η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση σχετικά με ένα πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον στην ΕΕ[1], αλλά ότι ο ρόλος των ευρωπαϊκών

[1] Ανακοίνωση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 1997 με θέμα «Προς ένα πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(1997)0197).

πόλεων στη διαδικασία χάραξης πολιτικής της ΕΕ είναι ακόμη υπό συζήτηση·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο παρελθόν, το Κοινοβούλιο υποστήριξε την πρόταση της Επιτροπής να παρουσιάσει ένα «πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον» ως πλαίσιο για τη μελλοντική αστική πολιτική σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επικουρικότητα, όπως προσδιορίζεται στη ΣΛΕΕ, καθώς και η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, που βασίζεται σε συντονισμένες ενέργειες της ΕΕ, των κρατών μελών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών, και η αρχή της εταιρικής σχέσης, είναι ουσιώδη στοιχεία για την ορθή εφαρμογή όλων των πολιτικών της ΕΕ και ότι η διάθεση των πόρων και οι αρμοδιότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών θα πρέπει να ενισχυθούν αναλόγως·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κανονισμός του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013) ενισχύει την αστική διάσταση των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ) προβλέποντας τη διάθεση τουλάχιστον του 5 % της χρηματοδοτικής στήριξής τους σε ολοκληρωμένες ενέργειες για την αειφόρο αστική ανάπτυξη, με την ανάθεση διαχειριστικών καθηκόντων στις αρχές των πόλεων, ιδίως δε περισσότερων αρμοδιοτήτων για καθήκοντα τα οποία άπτονται τουλάχιστον της επιλογής των δραστηριοτήτων, με τη δημιουργία μέσων όπως οι ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις (ΟΕΕ) και η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (CLLD), με τη διάθεση ειδικού προϋπολογισμού για "καινοτόμες δράσεις" προκειμένου να δοκιμαστούν νέες λύσεις σε σχέση με την αειφόρο αστική ανάπτυξη, καθώς και με τη δημιουργία ενός δικτύου αστικής ανάπτυξης·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή της εταιρικής σχέσης που προβλέπεται στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1303/2013) και ο ευρωπαϊκός κώδικας δεοντολογίας υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν τη συμμετοχή των αρχών των πόλεων στη διαδικασία χάραξης πολιτικής της ΕΕ από τα αρχικά στάδια·

Η αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ

1. θεωρεί ότι οι πολιτικές της ΕΕ θα πρέπει να στηρίζουν τις κωμοπόλεις, τις πόλεις και τις λειτουργικές αστικές περιοχές και να τους επιτρέπουν να εκφράζουν και να αξιοποιούν στο έπακρο τις δυνατότητές τους ως κινητήριων μοχλών της οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης και της αειφόρου ανάπτυξης· πιστεύει, ως εκ τούτου, ότι αυτές οι κωμοπόλεις, οι πόλεις και οι λειτουργικές αστικές περιοχές πρέπει να συνδέονται στενότερα με το σύνολο του ευρωπαϊκού κύκλου χάραξης πολιτικής·

2. ζητεί από την Επιτροπή και, ενδεχομένως, από τα κράτη μέλη να προτείνουν τρόπους για την εισαγωγή ενός μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης, μέσω της προσαρμογής των διαθέσιμων εργαλείων και σύμφωνα με το άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, δίνοντας στην τοπική αυτοδιοίκηση τη δυνατότητα να διαπιστώνει εάν έχουν ληφθεί υπόψη οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, επιτρέποντας τη συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης στις διεργασίες πολιτικής από τα αρχικά στάδια, και καθιστώντας δυνατή την εφαρμογή στρατηγικών εδαφικής ανάπτυξης βάσει επαρκών στοιχείων και

την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της μελλοντικής νομοθεσίας·

Προς έναν ολοκληρωμένο ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον

3. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής να εργαστεί για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού προγράμματος για το αστικό περιβάλλον· υποστηρίζει την καθιέρωση αυτού του προγράμματος ως ενός συνεκτικού πλαισίου για τις πολιτικές της ΕΕ με αστική διάσταση, το οποίο θα πρέπει να στοχεύει στην καλύτερη σύνδεση των αστικών λύσεων με τις προκλήσεις της ΕΕ, στην καλύτερη προσαρμογή των τομεακών πολιτικών και των βαθμίδων διακυβέρνησης, στην καλύτερη στόχευση της χρηματοδότησης της ΕΕ προς τις σχετικές τοπικές αστικές προκλήσεις και στην καλύτερη εκτίμηση των εδαφικών επιπτώσεων των τομεακών πολιτικών· πιστεύει ότι το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον θα πρέπει ειδικότερα να προωθήσει την ανάπτυξη λύσεων για τη διακυβέρνηση, οι οποίες θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις προκλήσεις και τους στόχους της βιώσιμης, οικονομικής και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς ανάπτυξης των κωμοπόλεων, των πόλεων και των λειτουργικών αστικών περιοχών στην Ευρώπη·

4. αναγνωρίζει ότι, αν και δεν υπάρχει σαφής αρμοδιότητα της ΕΕ στην αστική ανάπτυξη, ένα ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών της ΕΕ έχουν άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις στις κωμοπόλεις, τις πόλεις και τις λειτουργικές αστικές περιοχές· θεωρεί, συνεπώς, ότι οι καλά αναπτυγμένες και καθιερωμένες εθνικές και περιφερειακές αστικές πολιτικές αποτελούν προϋπόθεση για ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον· θεωρεί ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αποτελέσει μια στρατηγική για τις κωμοπόλεις, τις πόλεις και τις λειτουργικές αστικές περιοχές στην ΕΕ, που μακροπρόθεσμα θα εξελιχθεί σε μια πολιτική για το αστικό περιβάλλον σε επίπεδο ΕΕ· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η αστική εδαφική ανάπτυξη θα πρέπει να βασίζεται στην ισορροπημένη εδαφική οργάνωση με μια πολυκεντρική αστική δομή, σύμφωνα με την Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2020·

5. φρονεί ότι το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον πρέπει να αποτελέσει κοινή προσπάθεια της Επιτροπής, των κρατών μελών, των τοπικών αρχών και άλλων ενδιαφερομένων για τον εξορθολογισμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ που έχουν αστική διάσταση με τη βοήθεια μιας πρακτικής, ολοκληρωμένης και συντονισμένης αλλά παράλληλα και ευέλικτης προσέγγισης, η οποία πρέπει να υιοθετηθεί στο εσωτερικό των πόλεων, κωμοπόλεων και λειτουργικών αστικών περιοχών, και μαζί με αυτές, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές εδαφικές ιδιαιτερότητες, καθώς και με σεβασμό στη θεσμική αρχιτεκτονική του κάθε κράτους μέλους·

6. πιστεύει ότι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον πρέπει να είναι πλήρως ευθυγραμμισμένο με τους γενικούς στόχους και τη γενική στρατηγική της ΕΕ, κυρίως την «Ευρώπη 2020», και με τους στόχους της εδαφικής συνοχής· τονίζει ότι η σημασία των διοικητικών ορίων φθίνει ολοένα και περισσότερο στην προσπάθεια αντιμετώπισης των αναπτυξιακών προκλήσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· πιστεύει, ως εκ τούτου, ότι το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον πρέπει να είναι συμμετοχικό και να λαμβάνει σαφώς υπόψη την πολυμορφία των εδαφικών οντοτήτων στην ΕΕ και τις διασυνοριακές και αγροτικές-αστικές συνδέσεις,

περιλαμβανομένων και των υπηρεσιών που παρέχουν οι λειτουργικές αστικές περιοχές στην ύπαιθρο που τις περιβάλλει·

7. προτρέπει την Επιτροπή να δημοσιεύσει ανακοίνωση στην οποία να περιγράφονται διεξοδικά τα χαρακτηριστικά του μελλοντικού ευρωπαϊκού προγράμματος για το αστικό περιβάλλον, με βάση το «αστικό κεκτημένο» και την εκτεταμένη διαβούλευση με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών· ζητεί από την Επιτροπή να συμπεριλάβει το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της·

Η ενσωμάτωση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την εδαφική ανάπτυξη στη χάραξη πολιτικής και τη νομοθεσία της ΕΕ

8. καλεί την Επιτροπή να εφαρμόζει μια περισσότερο τοποκεντρική ολοκληρωμένη εδαφική προσέγγιση όταν επεξεργάζεται νέες πολιτικές πρωτοβουλίες για τις αστικές περιοχές, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή και να ενισχυθούν οι κωμοπόλεις, οι πόλεις και οι λειτουργικές αστικές περιοχές για την επίτευξη των στόχων της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, μεταξύ άλλων εφαρμόζοντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της ΕΕ για τη στήριξη έξυπνων και βιώσιμων σχεδίων σε ευρωπαϊκές πόλεις, τα οποία βοηθούν στην προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης·

9. ζητεί από την Επιτροπή να καθιερώσει, ως γενικό κανόνα, μια εκτίμηση των εδαφικών επιπτώσεων όσον αφορά την αστική διάσταση, προκειμένου να διασφαλιστεί η πρακτική σκοπιμότητα όλων των σχετικών πρωτοβουλιών πολιτικής της ΕΕ σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, να είναι δεκτική στη συμπερίληψη στοιχείων από τις αποκεντρωμένες βαθμίδες διακυβέρνησης κατά την εκπόνηση εκτιμήσεων επιπτώσεων και νέων πολιτικών (προσέγγιση «από τη βάση προς την κορυφή») και να διασφαλίσει ότι όλες οι σχετικές τομεακές πολιτικές της ΕΕ θα καλύπτουν επαρκώς τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι κωμοπόλεις, οι πόλεις και οι λειτουργικές αστικές περιοχές· καλεί την Επιτροπή να επικεντρώσει τις εν λόγω εκτιμήσεις των εδαφικών επιπτώσεων στα ακόλουθα στοιχεία: ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη, εδαφική ολοκλήρωση, πτυχές διακυβέρνησης, ρύθμισης, εφαρμογής σε τοπικό επίπεδο, και συνοχή με άλλους στόχους πολιτικής·

10. ζητεί από την Επιτροπή να συστηματοποιήσει και να αναλύσει όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τα κοινά εννοιολογικά πλαίσια («αστικό κεκτημένο»), προκειμένου να αποφευχθούν αλληλεπικαλύψεις και ασυνέπειες και να δοθεί σαφής ορισμός της ολοκληρωμένης αειφόρου αστικής ανάπτυξης και, συνεπώς, να προσδιοριστούν οι κοινοί συνεκτικοί και διαφανείς στόχοι της ΕΕ στον τομέα αυτό·

11. είναι πεπεισμένο ότι, προκειμένου οι αστικές περιοχές να μπορούν να αξιολογούνται ακριβέστερα, και όχι αποκλειστικά με τον δείκτη ΑΕγχΠ, είναι απαραίτητο να διατίθενται επαρκή στοιχεία· πιστεύει, ως εκ τούτου, ότι είναι απαραίτητο να συγκεντρώνει και να παρέχει η Eurostat λεπτομερέστερα δεδομένα σε τοπικό επίπεδο και να συνεχιστούν ο αστικός έλεγχος και οι έρευνες τέτοιου τύπου· καλεί, επίσης, την Επιτροπή να δημιουργήσει μέσα που θα μπορούν να καταγράφουν την πρόοδο και τον

αντίκτυπο του ολοκληρωμένου προγράμματος για το αστικό περιβάλλον σε επίπεδο ΕΕ·

12. ενθαρρύνει την Επιτροπή να περιορίσει τη γραφειοκρατία που σχετίζεται με την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ σε τοπικό επίπεδο, καθώς και να εξασφαλίσει ότι σε κάθε μελλοντική κανονιστική ρύθμιση θα αναλύονται διεξοδικά οι συνέπειες της εφαρμογής της σε τοπικό επίπεδο·

Η αστική διάσταση των μέσων άσκησης πολιτικής και της χρηματοδότησης της ΕΕ

13. υπενθυμίζει ότι η πολιτική συνοχής της ΕΕ και τα χρηματοδοτικά της μέσα διαθέτουν περισσότερες δυνατότητες για τη στήριξη σύνθετων ολοκληρωμένων εδαφικών στρατηγικών για τις λειτουργικές αστικές περιοχές μέσω ενός κοινού στρατηγικού σχεδιασμού και κοινών κανόνων· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να κάνουν πλήρη χρήση των διαθέσιμων νέων μέσων, όπως οι ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις και η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, καθώς και των νέων ευέλικτων επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ), προκειμένου να υποστηρίξουν αποτελεσματικά την υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων αστικής ανάπτυξης· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να επεξεργαστούν ένα συνεκτικό σύνολο κατάλληλων δεικτών προκειμένου να εκτιμηθεί καλύτερα η αστική διάσταση των εφαρμοζόμενων δράσεων και πρωτοβουλιών που χρηματοδοτούνται από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία·

14. επισημαίνει την ανάγκη να γίνει η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση του δυναμικού των μακροπεριφερειακών στρατηγικών για την επιτυχή εφαρμογή της ολοκληρωμένης αστικής προσέγγισης· καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει και να ενσωματώσει επαρκώς πτυχές του ευρωπαϊκού προγράμματος για το αστικό περιβάλλον και να τονίσει την αστική διάσταση στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές της ΕΕ, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα μοντέλο σχεδιασμού και πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

15. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι, μολονότι η νέα πολιτική συνοχής είναι νομικά δεσμευτική όσον αφορά τις πτυχές που συνδέονται με τις πόλεις, και κυρίως όσον αφορά τη συμμετοχή των πόλεων στο στάδιο του προγραμματισμού, η πραγματική συμμετοχή των εκπροσώπων των πόλεων και των αστικών περιοχών στη διαμόρφωση της πολιτικής είναι περιορισμένη, και πιστεύει ότι αυτό μπορεί να βελτιωθεί με τη συμμετοχή τους στις διεργασίες πολιτικής από τα αρχικά στάδια, για παράδειγμα μέσω διαβούλευσης, αξιολόγησης και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης (λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον Κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την εταιρική σχέση (άρθρο 5.3 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (1303/2013)) όταν υλοποιούνται προγράμματα και έργα με χρηματοδότηση της ΕΕ, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στη συμμετοχή των κωμοπόλεων, των κωμοπόλεων και των λειτουργικών αστικών περιοχών στην προετοιμασία, διαχείριση και διακυβέρνηση των προγραμμάτων, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο·

16. ζητεί μεγαλύτερη συμμετοχή των κωμοπόλεων και των πόλεων στα προγράμματα των διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων· πιστεύει ότι τα αντλούμενα διδάγματα θα μπορούσαν να τροφοδοτήσουν μια σημαντική σύσταση πολιτικής για την ανάπτυξη

πολιτικής συνοχής μετά το 2020· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να ελέγξει την εφαρμογή του ευρωπαϊκού προγράμματος για το αστικό περιβάλλον σε τρία επιλεγμένα θεματικά πεδία που αντανακλούν τις προκλήσεις των αστικών περιοχών («πιλοτικά σχέδια για τα αστικά κέντρα»), ιδίως μέσω της εξασφάλισης του διατομεακού συντονισμού των διαφόρων πολιτικών της ΕΕ, της άρσης των υφιστάμενων αλληλοεπικαλύψεων και της εφαρμογής του μοντέλου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και της διενέργειας εκτιμήσεων των εδαφικών επιπτώσεων· καλεί την Επιτροπή να υποβάλλει τακτικά έκθεση στο Κοινοβούλιο σχετικά με την πρόοδο και τα αποτελέσματα στο θέμα αυτό·

17. ζητεί καλύτερο συντονισμό και ενσωμάτωση των επενδυτικών πολιτικών της ΕΕ που έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν βιώσιμη, ολοκληρωμένη και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς αστική ανάπτυξη· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να κάνουν πλήρη χρήση του κανονιστικού πλαισίου για τη δημιουργία συνεργιών μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), των επιδοτούμενων προγραμμάτων της ΕΕ (όπως το LIFE, το πρόγραμμα Ορίζοντας 2020, Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη κ.λπ.) και των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής, καθώς και των δημόσιων (εθνικών) επενδύσεων, του ιδιωτικού κεφαλαίου και των ιδιωτικών χρηματοδοτικών μέσων με σκοπό να αποκτήσουν το μέγιστο αποτέλεσμα μόχλευσης των επενδεδυμένων κεφαλαίων· υπογραμμίζει την ανάγκη για εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας όλων των επενδυτικών πολιτικών, ενίσχυση των συνεργιών και αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης και αλληλεπικάλυψης·

Ένα νέο μοντέλο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης

18. υπενθυμίζει ότι οι σημαντικότερες σύγχρονες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις εκφεύγουν των παραδοσιακών διοικητικών ορίων, ενώ η αυξανόμενη αναντιστοιχία μεταξύ διοικητικών και εδαφικών δομών (συνεργασία αστικών και περιαστικών περιοχών, αστική-αγροτική συνεργασία κ.λπ.) απαιτεί νέες μορφές ευέλικτης διακυβέρνησης, προκειμένου να συνεχιστεί η ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη λειτουργικών περιοχών·

19. πιστεύει ότι το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον θα πρέπει να βασίζεται σε μια νέα μέθοδο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, στο πλαίσιο της οποίας η συμμετοχή σε τοπικό επίπεδο θα είναι εντονότερη σε όλα τα στάδια του κύκλου της πολιτικής, με αποτέλεσμα οι πολιτικές να προσεγγίζουν περισσότερο την πραγματικότητα και να καθίστανται περισσότερο συνεπείς και να ανταποκρίνονται στις διαρκείς μεταμορφώσεις των λειτουργικών αστικών περιοχών· θεωρεί, εν προκειμένω, ότι η Επιτροπή των Περιφερειών, ως όργανο που εκπροσωπεί τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, θα πρέπει να διαδραματίσει το δικό της ρόλο στη διαδικασία αυτή·

20. προτρέπει την Επιτροπή να προτείνει στοιχεία για ένα νέο μοντέλο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, το οποίο θα βασίζεται σε εταιρικές σχέσεις και αυθεντική συνεργασία και θα μεταφέρει την πολυεπίπεδη συνεργασία πέραν των απλών διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ένα μοντέλο το οποίο θα συνδυάζει τυπικές κυβερνητικές δομές με άτυπες ευέλικτες δομές διακυβέρνησης που θα ανταποκρίνονται στις νέες πραγματικότητες της ψηφιοποιημένης κοινωνίας «των δικτύων», και το οποίο θα είναι ανάλογο του επιπέδου των προκλήσεων, ένα μοντέλο το οποίο θα βελτιώνει την

πολυεπίπεδη συνεργασία, τόσο κάθετα όσο και οριζόντια, με κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς φορείς σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, φέρνοντας έτσι την κυβέρνηση πιο κοντά στους πολίτες και ενισχύοντας τη δημοκρατική νομιμοποίηση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος· προτείνει να καταστεί αυτό το sui generis προσαρμοστικό μοντέλο η μέθοδος εργασίας του μελλοντικού ευρωπαϊκού προγράμματος για το αστικό περιβάλλον, αφού εγκριθεί από τους εταίρους και ύστερα από διαβούλευση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη·

Διαχείριση γνώσεων και ανταλλαγή δεδομένων

21. θεωρεί ότι οι αστικές πλατφόρμες και τα αστικά δίκτυα (όπως το πρόγραμμα URBACT, το Δίκτυο Αστικής Ανάπτυξης) και άλλα προγράμματα με αντικείμενο την ανταλλαγή γνώσης μεταξύ των πόλεων (π.χ. Civitas, σύμφωνο των Δημάρχων, Mayors Adapt, πρωτοβουλία «Ευφυείς πόλεις και κοινότητες», πλαίσιο αναφοράς για τις Βιώσιμες Πόλεις και Managenergy) έχουν αποτελέσει εξαίρετη ευκαιρία για τη συμμετοχή τοπικών, περιφερειακών και διασυνοριακών φορέων στην αστική ανάπτυξη και για την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των φορέων· καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει και να εξασφαλίσει τον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των πλατφορμών αυτών, προκειμένου να έχουν οι τοπικοί φορείς τη δυνατότητα να τις κατανοήσουν καλύτερα και να συμμετάσχουν σε αυτές με αποτελεσματικότερο τρόπο·

22. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις δραστηριότητες ανταλλαγής γνώσεων και ανάπτυξης ικανοτήτων που παρέχονται στο πλαίσιο χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων και άλλων δραστηριοτήτων δικτύωσης μεταξύ των πόλεων· ενθαρρύνει την Επιτροπή να αναπτύξει μηχανισμούς για την καλύτερη κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων μέσω των υπηρεσιών της και να διασφαλίσει ότι τα αποτελέσματα ενσωματώνονται στις πολιτικές εξελίξεις τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο·

23. πιστεύει ότι, για τη χάραξη περισσότερο προσαρμοσμένων πολιτικών, η βάση δεδομένων Urban Audit πρέπει να επικαιροποιηθεί και να βελτιωθεί · ενθαρρύνει την Eurostat και την Επιτροπή να παρέχουν και να συγκεντρώνουν λεπτομερέστερα στοιχεία, τα οποία θα συλλέγονται κάθε φορά που εφαρμόζονται οι πολιτικές – σε πολλές περιπτώσεις σε τοπικό επίπεδο· υπογραμμίζει ότι η συλλογή δεδομένων ροής – μέτρηση των σχέσεων μεταξύ των πόλεων και των γύρω περιοχών τους, καθώς και στο εσωτερικό των λειτουργικών αστικών περιοχών– αποκτά επίσης ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, προκειμένου να βελτιωθεί η κατανόηση αυτών των σύνθετων λειτουργικών περιοχών και, ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή να συγκεντρώνει και να αναλύει τα δεδομένα αυτά και να τα μετατρέπει σε στοιχεία τεκμηρίωσης για την ανάπτυξη πολιτικών·

Υλοποίηση του μελλοντικού ευρωπαϊκού προγράμματος για το αστικό περιβάλλον

24. πιστεύει ότι, προκειμένου να καταστεί το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον αποτελεσματικό μέσο, θα πρέπει να αποτελεί ένα κοινό και τακτικά ενημερωμένο εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο θα επικεντρώνεται σε περιορισμένο αριθμό προκλήσεων στο ευρύτερο πλαίσιο των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη·

25. πιστεύει ακράδαντα ότι οι προκλήσεις αυτές πρέπει να ανταποκρίνονται στα ακόλουθα κριτήρια: 1) να συμφωνούν με το κοινό εννοιολογικό πλαίσιο· 2) να αποτελούν σημαντικές προκλήσεις για το αστικό περιβάλλον, με σημαντικό αντίκτυπο στις κωμοπόλεις, τις πόλεις και τις λειτουργικές αστικές περιοχές εντός και μεταξύ των κρατών μελών· 3) να μην μπορούν να αντιμετωπιστούν μονομερώς από τα κράτη μέλη· 4) να προκύπτουν όταν η προσέγγιση της ΕΕ έχει σαφή προστιθέμενη αξία· καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει εργασίες για τη χαρτογράφηση των προκλήσεων αυτών, αλλά και να εντοπίσει εναπομένοντες φραγμούς, κρούσματα έλλειψης συνοχής στις πολιτικές ή κενά ως προς τις ικανότητες και γνωστικά κενά, σε στενή συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, ιδίως σε τοπικό επίπεδο·

26. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν υψηλότερο βαθμό διατομεακού συντονισμού των πολιτικών με αστική διάσταση σε όλες τις βαθμίδες διακυβέρνησης, επιτρέποντας την καλύτερη ενσωμάτωση της ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης· καλεί τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής (ΓΔ REGIO), η οποία είναι αρμόδια για τις αστικές πολιτικές της ΕΕ, σε στενή συνεργασία με την διϋπηρεσιακή ομάδα της Επιτροπής σχετικά με την «Αστική Ανάπτυξη», να ηγηθεί της διαδικασίας αυτής και να εξασφαλίσει ότι η αστική διάσταση λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις σχετικές νέες πρωτοβουλίες· καλεί τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ορίσει πολιτικό επικεφαλής εντός τού Σώματος των Επιτρόπων, προκειμένου να παρέχει στρατηγική κατεύθυνση στο πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον των ευρωπαϊκών πολιτικών και να υποβάλλει ετησίως έκθεση στο Κοινοβούλιο σχετικά με το πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον·

27. ζητεί από την Επιτροπή να ορίσει ειδικό συντονιστή της ΕΕ για αστικά θέματα, που θα στηρίζεται στις ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες ή όργανα εντός της Επιτροπής και ο οποίος θα ελέγχει και θα αξιολογεί την πρακτική εφαρμογή του συγκεκριμένου συντονισμού σε οριζόντιο (συμμετοχή όλων των σχετικών τομέων πολιτικής) και κάθετο (συμμετοχή όλων των βαθμίδων διακυβέρνησης) επίπεδο· θεωρεί ότι ο ειδικός συντονιστής της ΕΕ για αστικά θέματα θα πρέπει, με τη βοήθεια της διυπηρεσιακής ομάδας της Επιτροπής για την «Αστική Ανάπτυξη», να καθιερώσει μία «ενιαία θυρίδα» για τις αστικές πολιτικές εντός της Επιτροπής και να διασφαλίσει την ορθή συλλογή, διαχείριση και διάδοση των δεδομένων σχετικά με τις αστικές πολιτικές εντός και μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, κατά τρόπον ώστε να καθιερωθεί ένας μηχανισμός αφύπνισης για έγκαιρη προειδοποίηση και συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών από τα αρχικά στάδια των διεργασιών πολιτικής που έχουν αντίκτυπο στις πόλεις, τις κωμοπόλεις και τις λειτουργικές αστικές περιοχές·

28. ενθαρρύνει την Επιτροπή να αναπτύξει, παράλληλα με τη χρήση των υφιστάμενων δομών και π.χ. στο πλαίσιο του «πιλοτικού σχεδίου για τα αστικά κέντρα», ενιαία σημεία παροχής πληροφοριών στα κράτη μέλη σχετικά με την αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ (ενιαίες αστικές θυρίδες) προκειμένου να παρέχει πλήρη στοιχεία, ιδίως σχετικά με διάφορες πρωτοβουλίες, κατευθυντήριες γραμμές και δημοσιονομικές δυνατότητες της ΕΕ σε σχέση με την αστική ανάπτυξη·

29. καλεί την Επιτροπή να διοργανώνει τακτικά συνόδους κορυφής για αστικά θέματα με βάση το φόρουμ «Πόλεις του αύριο», συγκεντρώνοντας ενδιαφερόμενους φορείς από

όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και από διάφορους τομείς· πιστεύει ότι αυτές οι σύνοδοι κορυφής θα προσφέρουν στις πόλεις μια πραγματική ευκαιρία να συμμετέχουν σε έναν εποικοδομητικό διάλογο με τους φορείς χάραξης πολιτικής από όλους τους σχετικούς τομείς των ασκούμενων πολιτικών και θα συμβάλουν στην αξιολόγηση των επιπτώσεων που προκαλούν οι πολιτικές της ΕΕ στις κωμοπόλεις, τις πόλεις και στις λειτουργικές αστικές περιοχές και στην εξεύρεση του καλύτερου δυνατού τρόπου με τον οποίο μπορούν να συμμετέχουν στις μελλοντικές πρωτοβουλίες·

30. προτρέπει τα κράτη μέλη να συνεργάζονται πλήρως με τις πόλεις και τις λειτουργικές αστικές περιοχές και να επιδιώκουν την υποχρεωτική συμμετοχή τους στην ανάπτυξη και στον προγραμματισμό των στρατηγικών πολιτικών (όπως εθνικά μεταρρυθμιστικά προγράμματα, συμφωνίες εταιρικής σχέσης και επιχειρησιακά προγράμματα)· καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την ανταλλαγή εμπειριών τους σχετικά με τα εθνικά προγράμματα αστικής ανάπτυξης, η οποία ενισχύει τις δυνατότητες των πόλεων να επιτύχουν τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μέσω της διοργάνωσης τακτικών άτυπων συνεδριάσεων του Συμβουλίου των αρμόδιων υπουργών για την αστική ανάπτυξη·

Εξωτερική διάσταση του ευρωπαϊκού προγράμματος για το αστικό περιβάλλον

31. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν πλήρως υπόψη τις τρέχουσες προπαρασκευαστικές εργασίες για το θεματολόγιο Habitat III και να εξασφαλίσουν ότι το μελλοντικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον είναι πλήρως συμβατό και εναρμονισμένο με τους σκοπούς και τους στόχους της εν λόγω παγκόσμιας αστικής ατζέντας· ζητεί από την Επιτροπή να ενημερώνει τακτικά το Κοινοβούλιο σχετικά με την εξωτερική διάσταση του ευρωπαϊκού προγράμματος για το αστικό περιβάλλον και πιστεύει ότι το πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον θα μπορούσε να αποτελέσει τη συνεισφορά της ΕΕ στον διεθνή διάλογο για τη «Νέα ατζέντα για το αστικό περιβάλλον» των Ηνωμένων Εθνών και στη διάσκεψη Habitat III για τη στέγαση και την αειφόρο αστική ανάπτυξη το 2016·

32. πιστεύει ότι θα πρέπει να υπάρχει σαφής, συνεπής και ανοιχτή συμμετοχή της ΕΕ και των κρατών μελών, μέσω διαβούλευσης και συμβολής των τοπικών και περιφερειακών αρχών, στον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO), σχετικά με την ανάπτυξη νέων προτύπων για βιώσιμη αστική ανάπτυξη, με σεβασμό στις καθολικές κατευθυντήριες γραμμές των ΗΕ για την αστική ανάπτυξη και τη χωροταξία· τονίζει ότι τα νέα πρότυπα ISO θα πρέπει να θεωρούνται υποστηρικτικό και όχι κανονιστικό μέσο·

33. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Αστικοποίηση στην Ευρώπη και στον κόσμο

Στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο ολοένα περισσότεροι άνθρωποι ζουν σε πόλεις[1]. Αυτή η εξέλιξη επιταχύνεται ιδίως από την αύξηση του πληθυσμού και τις νέες τεχνολογίες.

Το 1950 ποσοστό 50,5 % του πληθυσμού της Ευρώπης ζούσε σε αστικές περιοχές. Το 2014 το ποσοστό αυτό ήταν ήδη 72 % και το 2030 ενδέχεται να ανέλθει σε 78 %. Σε παγκόσμιο επίπεδο προβλέπεται ότι ο πληθυσμός στις αστικές περιοχές θα διπλασιαστεί από ποσοστό 29 % το 1950 σε 59,9 % το 2030, ενώ το 2050 ποσοστό 80 % του παγκόσμιου πληθυσμού ενδέχεται να ζει σε πόλεις.[2] Η αύξηση που παρατηρείται στη δημογραφική εξέλιξη στις πόλεις επιβάλλει ήδη από σήμερα νέα καθήκοντα όχι μόνο για την τοπική και περιφερειακή αλλά και για την εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική προκειμένου να ικανοποιηθούν οι οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες ολοένα περισσότερων ανθρώπων στις πόλεις.

Στόχος της παρούσας έκθεσης πρωτοβουλίας είναι η εξέταση των προκλήσεων που θέτει η πολιτική για τις αστικές περιοχές για την πολιτική της ΕΕ και η χάραξη κατευθυντήριων γραμμών και ορίων για μια μελλοντική βιώσιμη πολιτική της ΕΕ για την αστική ανάπτυξη.

Τα κεντρικά ερωτήματα που τίθενται στην έκθεση είναι τα εξής: Ποια είναι τα περιθώρια δράσης της ΕΕ στο πλαίσιο της πολιτικής για τις αστικές περιοχές; Πώς επιδρά σήμερα η πολιτική της ΕΕ στις πόλεις και πώς θα πρέπει να επιδρά στο μέλλον; Πώς μπορεί να βελτιωθεί ο συντονισμός και η συνοχή της πολιτικής της ΕΕ για τις αστικές περιοχές;

Αυτά τα ερωτήματα περιλαμβάνονται εν μέρει και στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ - Βασικά χαρακτηριστικά ενός αστικού θεματολογίου της ΕΕ», που δημοσιεύτηκε τον Ιούλιο του 2014.[3] Η ανακοίνωση περιλαμβάνει περιγραφή της κατάστασης των πόλεων και της πολιτικής για τις αστικές περιοχές στα κράτη μέλη της ΕΕ, πρόταση για ένα αστικό θεματολόγιο της ΕΕ και διαβούλευση των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με το θέμα αυτό.

Κάθε πόλη είναι διαφορετική

Δεν υπάρχει ένα ενιαίο ευρωπαϊκό αστικό μοντέλο. Αντιθέτως, η δομή της Ευρώπης χαρακτηρίζεται από πολλά αστικά κέντρα, τα οποία συχνά διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε περιφερειακό επίπεδο. Σχεδόν οι μισοί Ευρωπαίοι (περίπου 200 εκατομμύρια) ζουν σε πόλεις με λιγότερους από 100 000 κατοίκους.

---

[1] Ο ακριβής ορισμός των εννοιών «πόλη» και «αστικές περιοχές» διαφέρει από χώρα σε χώρα. Στο παρόν έγγραφο οι έννοιες είναι εναλλάξιμες και χρησιμοποιούνται για τον χαρακτηρισμό όλων των μορφών αστικών οικισμών.

[2] United Nations, World urbanization prospects, The 2005 Revision working paper (Ηνωμένα Έθνη, Έγγραφο εργασίας σχετικά με τις προοπτικές της παγκόσμιας αστικοποίησης: η αναθεώρηση του 2005) NO ESA/P/WP/200.

[3] Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Η αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ - Βασικά χαρακτηριστικά ενός αστικού θεματολογίου της ΕΕ.

Για την ακριβέστερη κάλυψη της γεωγραφικής περιοχής της ΕΕ σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και την καλύτερη παρατήρηση και σύγκριση της ανάπτυξης των πόλεων, το 2012 η Eurostat και ο ΟΟΣΑ ανέπτυξαν νέες τυπολογίες βάσει του μεγέθους και της πυκνότητας του πληθυσμού, καθώς και των ροών ατόμων που μετακινούνται καθημερινά από και προς τον τόπο εργασίας τους. [1] (ΛΑΠ= Λειτουργικές αστικές περιοχές, ΜΑΖ= Μεγαλύτερη αστική ζώνη).

Η επιστημονική κοινότητα προσπαθεί να αναπτύξει γενικά κριτήρια, λειτουργικές αναλύσεις και χαρακτηριστικά που αντιστοιχούν σε μια πόλη.

> Ένας χώρος στον οποίο συναντώνται δύο εκπρόσωποι διαφορετικών κόσμων, π.χ. μια εταιρεία, ένας ιδιώτης ή μια ΜΚΟ. Ωστόσο, αυτή η συνάντηση δεν διέπεται από εδραιωμένους κανόνες. Η πόλη είναι ένας χώρος που χαρακτηρίζεται από μια μικρή δόση αναρχίας. [2]
> Επειδή οι πόλεις είναι σύνθετες και μη ολοκληρωμένες, έχουν επιβιώσει πολύ περισσότερο από αυτοκρατορίες, βασίλεια, δημοκρατίες, δικτατορίες, πολυεθνικές επιχειρήσεις ή χρηματοπιστωτικές εταιρείες. Η έλλειψη ολοκλήρωσης συνοδεύεται από ανοιχτό χαρακτήρα, εμπλουτισμό, αστικοποίηση.[3].

Είναι κυρίως η ανταλλαγή πληροφοριών και η αποτελεσματική κατανομή πόρων που καθιστούν τις πόλεις εργοστάσια (σκέψης) και κινητήριες δυνάμεις της οικονομίας. Μόλις 100 πόλεις συμβάλλουν στο 30 % της παγκόσμιας οικονομίας (global cities, παγκόσμιες πόλεις)[4], ενώ στην ΕΕ οι αστικές περιοχές παράγουν τα δύο τρίτα του ΑΕγχΠ. Εντούτοις, ανάλογα με το κράτος μέλος, υπάρχουν επίσης σημαντικές διαφορές όσον αφορά την οικονομική δομή των επιμέρους πόλεων.

Η εισηγήτρια επιθυμεί να ληφθούν υπόψη στην έκθεσή της όλα τα είδη πόλεων και λειτουργικών αστικών περιοχών.

Προκλήσεις για τις πόλεις του αύριο

Σε έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το μέλλον των πόλεων το 2050 αναφέρεται ότι:

> Οι πόλεις θα εξελιχθούν σε «υπερπόλεις», οι οποίες θα τροφοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό από φιλικά προς το περιβάλλον και ενεργειακά αποδοτικά μέσα μεταφοράς, και θα καλυφθούν από νέους οικισμούς και κτίρια κατασκευασμένα από καινοτόμα υλικά δόμησης. Όλα τα στοιχεία της πόλης θα συνδέονται σε ένα «υπερδίκτυο», το διαδίκτυο του μέλλοντος, στο οποίο θα λειτουργεί με επιτυχία μια εντελώς νέα οικονομία των υπηρεσιών. Οι πόλεις σε ολόκληρη την Ευρώπη θα ανταγωνίζονται μεταξύ τους ως οι πλέον δημοφιλείς τόποι, αναπτύσσοντας δικές τους μορφές συμμετοχικής ιθαγένειας που θα προάγουν μια διαρκή από κοινού δημιουργία του αστικού τοπίου και του πολυπολιτισμικού κοινωνικού ιστού του. [5]

---

[1] Dijkstra, Poelman, Cities in Europe the new OECD-EC definition, DG Regio, Regional Focus 01/2012
[2] Saskia Sassen, global cities as today's frontiers, leuphana digital school, 1/6.
[3] Saskia Sassen, , global cities as today's frontiers, leuphana digital school 2/6.
[4] Parag Khana, Beyond city limits, foreign policy, 6.10.2014 Στην Ευρώπη υπάρχουν δύο πόλεις αυτών των διαστάσεων: το Λονδίνο και το Παρίσι.
[5] Futurium– Το 2011 η Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών (DG CONNECT) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δρομολόγησε έργο με τίτλο «Digital Futures- a journey into 2050 visions and policy challenges» (Ψηφιακό μέλλον - ένα ταξίδι στα οράματα και τις προκλήσεις πολιτικής για το

Η οικονομική ανάπτυξη και οι δομές λήψης αποφάσεων και διοίκησης των πόλεων αναφέρονται συχνά ως προκλήσεις για την πόλη του αύριο.

Η οικονομική ανάπτυξη των πόλεων θα εξαρτηθεί ολοένα περισσότερο από την κατάσταση της παγκόσμιας οικονομίας, την τεχνολογική πρόοδο και τις υποδομές. Τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα ξεπερνούν ολοένα περισσότερο τα παραδοσιακά αστικά όρια. Πολλές προκλήσεις μπορούν να αντιμετωπιστούν από τις πόλεις μόνο σε εθνικό ή διεθνές πλαίσιο:[1]

- οι προκλήσεις για την έξυπνη ανάπτυξη είναι: π.χ. ευνοϊκοί όροι για την καινοτομία, την παραγωγή και την κυκλοφορία των γνώσεων· προσέλκυση ταλέντων, βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος, ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον·
- οι προκλήσεις για την χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη είναι: π.χ. διαχείριση και προσαρμογή στις δημογραφικές αλλαγές λόγω γήρανσης, ηλικιακής ανισορροπίας, κινητικότητας στο εσωτερικό των χωρών και διασυνοριακής κινητικότητας, καθώς και διεθνούς μετανάστευσης. Υλοποίηση των διατάξεων που αφορούν την ολοκλήρωση, τον σεβασμό της πολυμορφίας και τη συμμετοχή·
- οι προκλήσεις για το χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλον είναι: π.χ. προκλήσεις όσον αφορά τις περιβαλλοντικές υποδομές, τη βιώσιμη αστική κινητικότητα και τις μεταφορές, την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος (λειψυδρία, πλημμύρες, καύσωνες, κ.λπ.), ενεργειακά αποδοτικές πόλεις·
- οι προκλήσεις που αφορούν τη διαχείριση και τη διακυβέρνηση: ανάγκη για νέες μορφές ευέλικτης διακυβέρνησης στο εσωτερικό των λειτουργικών αστικών περιοχών. Συνδυασμός των επίσημων δομών της διοίκησης με ευέλικτες ανεπίσημες δομές διακυβέρνησης που ανταποκρίνονται στην κλίμακα στην οποία παρουσιάζονται οι προκλήσεις· προώθηση της εξυπνότερης νομοθεσίας.[2]

Διαμόρφωση των πόλεων της Ευρώπης - ποιος ο ρόλος των πολιτικών της ΕΕ;

Οι αρμοδιότητες της ΕΕ καθορίζονται από τις Συνθήκες της ΕΕ.[3] Η αρχή της επικουρικότητας διαδραματίζει ιδίως στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής και της αστικής ανάπτυξης βασικό ρόλο, παραχωρώντας στην ΕΕ περιορισμένες μόνο αρμοδιότητες. Ωστόσο, ανέκαθεν η πλειονότητα των αποφάσεων της ΕΕ επιδρούσε τουλάχιστον έμμεσα και στην κατάσταση των πόλεων της Ευρώπης.

2050). Το έργο ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2013. Στόχος του ήταν ..... «to provide credible and sustainable responses to systemic issues, such as unemployment or financial stability» (να παρέχει αξιόπιστες και βιώσιμες αποκρίσεις σε συστηματικά ζητήματα, όπως η ανεργία ή η χρηματοπιστωτική σταθερότητα). Μία από τις θεματικές του ενότητες έφερε τον τίτλο *Cities, Villages, Communities in 2050 (Πόλεις, χωριά, κοινότητες το 2050)* .

[1] Studie des niederländischen Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2014: Οι περιφερειακές επιπτώσεις της παγκόσμιας δυναμικής καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τις τοπικές αγορές εργασίας. Η συνεργασία και ο συντονισμός σε υψηλότερο, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο αποτελούν προϋπόθεση για αποτελεσματικές τοπικές προσεγγίσεις στην οικονομική ανάπτυξη.

[2] Ομοίως. Στη διασυνδεδεμένη κοινωνία μας, τα εν λόγω δίκτυα υπερβαίνουν επίσης τα παραδοσιακά διοικητικά όρια, στοιχείο που έχει επιπτώσεις για τον οριζόντιο και κάθετο συντονισμό. Η μετάβαση από τη διοίκηση στη διακυβέρνηση συνεπάγεται ότι η συνεργασία και ο συντονισμός με μη δημόσιους φορείς προκειμένου να επιτευχθούν οι δημόσιοι στόχοι έχουν αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία.

[3] Άρθρο 5 ΣΕΕ: επικουρικότητα: 1., άρθρο 4 ΣΛΕΕ: 2. τίτλος XVIII ΣΛΕΕ, οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, πρωτόκολλο αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Στο παρελθόν, ο εξευρωπαϊσμός των πόλεων επηρεαζόταν σε μεγάλο βαθμό από την πολιτική της ΕΕ (προσέγγιση από την κορυφή προς τη βάση (top down)). Όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ συμμετέχουν σε αυτή τη διαδικασία. Οι πρώτες πρωτοβουλίες που είχαν ως στόχο τις πόλεις αναλήφθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήδη από τη δεκαετία του 1980. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετέχει στην αστική ανάπτυξη σε πολλούς διαφορετικούς τομείς πολιτικής, με πληθώρα κανονισμών, προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, ιδίως μέσω της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ και της αστικής ανάπτυξης. Ωστόσο, υπάρχουν και πολλοί άλλοι σχετικοί τομείς πολιτικής που χαρακτηρίζονται από μια διάσταση πολιτικής για τις αστικές περιοχές, όπως π.χ. το περιβάλλον, η απασχόληση, οι μεταφορές και η ενέργεια.[1]

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε δύο ψηφίσματα για την πολιτική για τις αστικές περιοχές το 2009 και το 2011,[2] [3] στα οποία ζητούσε την ενίσχυση της αστικής διάστασης στους τομείς πολιτικής της ΕΕ. Οι στόχοι και οι θεμελιώδεις αρχές της αστικής ανάπτυξης της ΕΕ διαμορφώθηκαν τα προηγούμενα χρόνια από σειρά ανεπίσημων Συμβουλίων Υπουργών με τη συμμετοχή των αρμόδιων υπουργών για την πολιτική για τις αστικές περιοχές. [4]

Ο εξευρωπαϊσμός των πόλεων πραγματοποιείται επίσης και από τη βάση προς την κορυφή (προσέγγιση bottom up). Το αυξανόμενο αίτημα των πόλεων για μεγαλύτερη συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικής μπορεί να οδηγήσει στη δημιουργία αστικών δικτύων[5], τα οποία θα προωθούν την ανταλλαγή πληροφοριών και θα επηρεάζουν τις αποφάσεις σε επίπεδο ΕΕ. Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει στον ίδιο βαθμό για όλες τις πόλεις. Όσο διαφορετικά είναι τα συμφέροντα και οι ανάγκες των πόλεων στην ΕΕ, τόσο διαφορετικός είναι και ο βαθμός εξευρωπαϊσμού τους.[6]

Αυτά τα διαφορετικά συμφέροντα των πόλεων πρέπει να ληφθούν περισσότερο υπόψη στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ. Εντούτοις, βασικό σημείο κριτικής που ασκείται προς τις πολιτικές της ΕΕ όσον αφορά ζητήματα αστικού χαρακτήρα είναι η έλλειψη συνοχής και συντονισμού τόσο μεταξύ των διαφόρων ρυθμίσεων και προγραμμάτων της ΕΕ όσο και όσον αφορά τον συντονισμό των εργασιών μεταξύ ευρωπαϊκού και τοπικού επιπέδου.

---

[1] Βλ.: The urban dimension in other policies of the EU (Η αστική διάσταση σε άλλες πολιτικές της ΕΕ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Regio, 2011.

[2] (2008/2130(INI) Αστική διάσταση της πολιτικής συνοχής 24/3/2009.

[3] 2010/2158(INI) Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον και το μέλλον του στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής 2011.

[4] Σημαντικά έγγραφα αποτελούν για παράδειγμα τα εξής : Action programme, Lille, 2000·Urban acquis, Rotterdam, 2004·Sustainable communities, Bristol, 2006·Leipzig Charta on sustainable European cities, Leipzig, 2007·Implementation of the Leipzig Charta, Marseille 2008·Toledo Declaration, 2010 Poznan Conclusions, November 2011·Territorial Agenda of the EU 2020, 2011·Προς ένα αστικό θεματολόγιο της ΕΕ, Αθήνα, 2014.

[5] Για παράδειγμα, η συνεργασία μεταξύ δήμων και η διασυνοριακή συνεργασία. Υπάρχει ανάγκη για ευέλικτες μορφές διαχείρισης της πολιτικής αστικής ανάπτυξης, οι οποίες θα είναι προσαρμοσμένες σε αστικά κέντρα διαφόρων μεγεθών.

[6] Hameldinger κ.ά.: The Europanization of cities, techne Press, Amsterdam, 2010: Τα 8 στάδια εξευρωπαϊσμού των πόλεων: α) Απόκριση στις οδηγίες και τους κανονισμούς της ΕΕ β) Διαχείριση των ευρωπαϊκών πληροφοριών γ) Ενημέρωση του ιδιωτικού τομέα και του κοινού δ) Μεγιστοποίηση των επιδοτήσεων της ΕΕ ε) Διευκόλυνση της οικονομικής αποκατάστασης (μέσω του δ) στ) Σύνδεση με άλλους τοπικούς οργανισμούς που συμμετέχουν στην ΕΕ ζ) Συμμετοχή της ΕΕ σε διεθνή δίκτυα και συνεργασία σε κοινά έργα η) Παροχή συμβουλών προς την ΕΕ σχετικά με ζητήματα υλοποίησης θ) Περισσότερο ευρωπαϊκός χαρακτήρας των πολιτικών του Συμβουλίου.

Το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ

Προκειμένου να διασφαλιστεί ο καλύτερος συντονισμός της πολιτικής και η καλύτερη ενσωμάτωση των στόχων της αστικής ανάπτυξης σε περισσότερους τομείς πολιτικής, ζητείται εδώ και χρόνια από αστικές οργανώσεις ένα αστικό θεματολόγιο της ΕΕ.[1] Η πρώτη ανακοίνωση της Επιτροπής για το αστικό θεματολόγιο παρουσιάστηκε ήδη το 1997. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής για το ίδιο θέμα τον Ιούλιο του 2014 με τίτλο «Η αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ — Βασικά χαρακτηριστικά ενός αστικού θεματολογίου της ΕΕ», υποβάλλονται διάφορες προτάσεις σχετικά με τις μορφές που θα μπορούσε να έχει το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ:

- Μέθοδος εργασίας για τη διασφάλιση της συνοχής των διαφόρων πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ
  Πολλές πολιτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο αφορούν έμμεσα τις αστικές περιοχές, όπως π.χ. η πολιτική για τις μεταφορές, η κοινωνική πολιτική ή η πολιτική για το κλίμα. Το ζήτημα των πόλεων αναφέρεται ολοένα περισσότερο, αλλά οι διάφορες προτάσεις δεν είναι πάντα συνεκτικές και συντονισμένες μεταξύ τους. Για τον λόγο αυτό, ο συντονισμός της πληθώρας ρυθμίσεων, προγραμμάτων και πρωτοβουλιών της ΕΕ που σχετίζονται με τις πόλεις αποτελεί προτεραιότητα. Βασική αρχή θα πρέπει να αποτελέσει η ενσωμάτωση της αστικής διάστασης σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής της ΕΕ ως αναπόσπαστο τμήμα τους.

  Η εισηγήτρια προτείνει τον ορισμό ειδικού εντεταλμένου της Επιτροπής για την πολιτική για τις αστικές περιοχές, ο οποίος θα συντονίζει οριζόντια διάφορους τομείς πολιτικής και πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και θα βελτιστοποιεί και θα στηρίζει κάθετα το έργο των διαφόρων επιπέδων λήψης αποφάσεων και διοίκησης.

- Μέτρα τα οποία αποσκοπούν σε έναν περιορισμένο αριθμό σημαντικών κοινωνικών προκλήσεων
  Παραδείγματα τέτοιων προκλήσεων αποτελούν π.χ. η προστασία του κλίματος ή η δημογραφική αλλαγή. Καταρχήν οι προκλήσεις θα πρέπει να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις πόλεις ή τις αστικές περιοχές, να μην μπορούν να αντιμετωπιστούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, ενώ η λήψη μέτρου από την ΕΕ θα πρέπει να δημιουργεί προστιθέμενη αξία για τις πόλεις.

  Η εισηγήτρια καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία, μεταξύ άλλων, με τα ενδιαφερόμενα μέρη σε τοπικό επίπεδο, να υποβάλουν προτάσεις τόσο για τις πλέον επείγουσες προκλήσεις όσο και για τα απαραίτητα μέτρα.

- Στρατηγική με μακροπρόθεσμες προτεραιότητες
  Το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ θα πρέπει να συμφωνεί με τους στόχους και τις στρατηγικές της ΕΕ, ιδίως με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Θα πρέπει να ορίζει ένα πλαίσιο δράσης για τις διάφορες πολιτικές και τα προγράμματα της ΕΕ και να καθορίζει έναν περιορισμένο αριθμό θεμάτων, τα οποία θα πρέπει να εφαρμοστούν

[1] Π.χ. Eurocities.

κατά προτεραιότητα.

Η εισηγήτρια προτείνει να προσανατολίζεται το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ στους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και ιδίως στα θέματα «κοινωνική ένταξη, δημογραφική αλλαγή και βιωσιμότητα» και καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ στο επόμενο πρόγραμμα εργασίας της και να προβεί στα απαραίτητα βήματα για την εφαρμογή του.

Η εισηγήτρια προτείνει ως βασικά μέσα εφαρμογής του αστικού θεματολογίου της ΕΕ τα εξής:

- Ένα νέο μοντέλο «πολυεπίπεδης διακυβέρνησης» (Multi-Level-Governance)
  Η πολιτική για τις αστικές περιοχές δεν πρέπει να εφαρμόζεται μόνον από την κορυφή προς τη βάση. Θα πρέπει να δοθούν στις πόλεις δυνατότητες να συμπεριλάβουν τις εμπειρίες και τη γνώμη τους στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ.

  Η εισηγήτρια καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει ένα νέο μοντέλο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης που θα συνδυάζει τις επίσημες δομές διακυβέρνησης με ανεπίσημες δομές, οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη τις νέες δυνατότητες ψηφιακής επικοινωνίας και δραστηριοτήτων δικτύου. Το νέο μοντέλο θα πρέπει να διασφαλίζει τόσο την οριζόντια όσο και την κάθετη ανταλλαγή πληροφοριών και να αυξάνει τη συμμετοχή των πολιτών και τη δημοκρατική νομιμοποίηση.

- Εξυπνότερη νομοθεσία:
  Ένας εκ των στόχων της εισηγήτριας είναι η απλοποίηση της νομοθεσίας της ΕΕ για μια αποδοτική πολιτική αστικής ανάπτυξης, ώστε να διευκολυνθεί η εφαρμογή και να μειωθούν οι δαπάνες. Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για τη δημιουργία ενός σαφούς, σταθερού και προβλέψιμου νομικού πλαισίου, το οποίο θα προωθεί την ανάπτυξη και την απασχόληση. Ιδίως για τις πόλεις πρέπει να διασφαλιστεί ότι το όφελος των διοικητικών διαδικασιών θα επιτυγχάνεται με το ελάχιστο δυνατό κόστος.

- Επαρκής οικονομική ενίσχυση από την ΕΕ
  Προκειμένου να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση των διαφόρων προκλήσεων όσον αφορά τις αστικές περιοχές, υπάρχουν διάφορα ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, «Ορίζοντας 2020», «Ευρώπη για τους πολίτες» κ.λπ.).
  Η εισηγήτρια ενθαρρύνει την εξεύρεση προσαρμοσμένων λύσεων για τις πόλεις, τη διάθεση επαρκών οικονομικών ενισχύσεων και, στο μέτρο του δυνατού, την αξιοποίηση κονδυλίων από τα διάφορα ταμεία.

- Αρχή της εταιρικής σχέσης
  Οι πόλεις διέπονται άμεσα ή έμμεσα από ευρωπαϊκές ρυθμίσεις, αλλά οι διάφορες προτάσεις δεν είναι πάντα συνεκτικές και συντονισμένες μεταξύ τους ούτε και εύκολα εφαρμόσιμες για τις πόλεις.
  Η εισηγήτρια επισημαίνει ότι η αρχή της εταιρικής σχέσης που εφαρμόζεται στα διαρθρωτικά ταμεία μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα για την αποτελεσματικότερη συνεργασία διαφορετικών επιπέδων διακυβέρνησης. Η έγκαιρη συμμετοχή του αστικού επιπέδου μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να μπορούν οι νόμοι, οι οποίοι έχουν

άμεσο αντίκτυπο στις πόλεις, να εφαρμόζονται πράγματι από αυτές διαθέτοντας πρακτικό προσανατολισμό.

- Φόρουμ ενημέρωσης και εναρμονισμένη ανταλλαγή δεδομένων για ζητήματα αστικού χαρακτήρα

Η εισηγήτρια προτείνει την τακτική διοργάνωση φόρουμ ενημέρωσης σχετικά με την πολιτική για τις αστικές περιοχές, το οποίο θα παρέχει στα ενδιαφερόμενα μέρη των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης τη δυνατότητα συνεργασίας και συζήτησης, και στο επίπεδο της ΕΕ τη δυνατότητα εκτίμησης αντικτύπου των πολιτικών της ΕΕ.
Η ισχυρότερη εναρμόνιση των δεδομένων σχετικά με τον αστικό και χωροταξικό σχεδιασμό θα διευκολύνει την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ σε τοπικό επίπεδο και θα απλοποιήσει τον έλεγχο οφέλους και επιτυχίας τους.

Εν κατακλείδι, η εισηγήτρια θεωρεί ότι η πολιτική της ΕΕ πρέπει να λάβει επειγόντως υπόψη τα αναφερθέντα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική πολιτική για τις αστικές περιοχές/το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ, προκειμένου να μπορέσει να επηρεάσει τις επιπτώσεις και την ταχύτητα της αστικοποίησης στην Ευρώπη. Μόνο μέσω της ενεργούς και συντονισμένης δράσης της πολιτικής της ΕΕ θα μπορέσουν οι πόλεις να εκπληρώσουν τις λειτουργίες τους και στο μέλλον και να παράσχουν στους κατοίκους τους τις συνθήκες διαβίωσης που αυτοί επιθυμούν.

8.5.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΉΣ ΑΠΑΣΧΌΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΏΝ ΥΠΟΘΈΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με την αστική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ
(2014/2213(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Evelyn Regner

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. επισημαίνει ότι οι πόλεις είναι σημαντικοί παράγοντες για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» όσον αφορά την απασχόληση και των στόχων των πολιτικών για τη συνοχή και, για τον λόγο αυτό, πρέπει να συμμετέχουν σε ολόκληρη τη διαδικασία χάραξης πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ, συμμετοχή η οποία μπορεί να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, μέσω της συστηματικής παρουσίας εκπροσώπων των πόλεων στις ομάδες εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής, οι οποίοι θα πρέπει να συμβουλεύονται επίσης φορείς της κοινωνίας των πολιτών και τους κοινωνικούς εταίρους· θεωρεί, εν προκειμένω, ευπρόσδεκτο ένα πρόγραμμα της ΕΕ για το αστικό περιβάλλον, το οποίο αναμένεται ότι θα εξασφαλίσει καλύτερο συντονισμό των πολιτικών και τη συμμετοχή αρμόδιων φορέων από αστικές περιοχές της Ευρώπης και πρέπει να αναληφθεί στο ευρύτερο πλαίσιο του άρθρου 4 της ΣΕΕ·

2. χαιρετίζει, επίσης, τη διενέργεια πολυτομεακών διαβουλεύσεων με οργανώσεις εκπροσώπησης της κοινωνίας των πολιτών, όπως η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και αντίστοιχα όργανα στα κράτη μέλη, και ενώσεις πολιτών και αιρετούς εκπροσώπους τους, προκειμένου να βελτιστοποιηθούν τα αποτελέσματα των ενωσιακών πολιτικών, ιδιαίτερα των πολιτικών απασχόλησης·

3. φρονεί ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται περισσότερο υπόψη οι απόψεις όλων των φορέων των αστικών περιοχών, πρέπει να υπάρξει αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των ήδη υφιστάμενων εργαλείων και δομών της ΕΕ, μέσω διαβουλεύσεων, αξιολογήσεων, εκτιμήσεων επιπτώσεων και ανταλλαγών βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών, ιδίως κατά την κατάρτιση επιχειρησιακών

προγραμμάτων·

4. ενθαρρύνει την Επιτροπή να υποστηρίξει περαιτέρω την ανάπτυξη επενδυτικών προγραμμάτων στις πόλεις των οποίων η διαχείριση θα γίνεται σε τοπικό επίπεδο·

5. επισημαίνει ότι η μεγέθυνση, η δημιουργία θέσεων εργασίας και η έρευνα και ανάπτυξη είναι συγκεντρωμένες στις πόλεις και τις αστικές περιοχές της Ευρώπης και ότι πολλές ευρωπαϊκές πόλεις, ιδίως οι ταχέως αναπτυσσόμενες και αυτές που παρουσιάζουν δημογραφική κάμψη, αντιμετωπίζουν μείζονες κοινωνικές προκλήσεις· επισημαίνει ότι στις πόλεις βρίσκονται οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις πλούτου και αποκλεισμού στις πλέον ακραίες μορφές τους·

6. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει τις πόλεις και τις αστικές περιοχές μαζί με τα κράτη μέλη και να προτείνει ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται η υψηλή ανεργία, η αυξανόμενη κοινωνική ανισότητα, η ασφάλεια, η παγκοσμιοποίηση, οι αλλαγές στα πρότυπα παραγωγής, η μετανάστευση και η φτώχεια και η ανάγκη προαγωγής της ένταξης και παροχής δημόσιων υποδομών και κοινωνικής στέγης·

7. επισημαίνει ότι τα μέτρα στο πλαίσιο των πολιτικών για την απασχόληση και το περιβάλλον και των κοινωνικών και οικονομικών πολιτικών έχουν μεγαλύτερο και ταχύτερο αντίκτυπο στα αστικά συγκροτήματα σε σχέση με άλλες περιοχές· καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη αυτόν τον παράγοντα στη διαμόρφωση και την εφαρμογή των πολιτικών της·

8. θεωρεί ότι, με τη στήριξη καινοτόμων, έξυπνων και βιώσιμων έργων, οι πόλεις μπορούν να έχουν σημαντική συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη, αυξάνοντας τον δείκτη απασχόλησης και βελτιώνοντας την κοινωνική συνοχή, και ότι για την ανάπτυξη μιας οικονομίας βασισμένης στη γνώση απαιτείται επαρκής χρηματοδότηση με στόχο τη βελτίωση των ψηφιακών υποδομών και των δεξιοτήτων ΤΠΕ των πολιτών της στις αστικές περιοχές·

9. καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τους δεσμούς μεταξύ των αστικών κέντρων και των περιχώρων τους και μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών·

10. θεωρεί ότι, στο πλαίσιο των δράσεων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε έργα που υλοποιούνται σε αστικές περιοχές, ώστε να ενθαρρυνθούν κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμες χρηματοδοτικές και επενδυτικές πράξεις οι οποίες μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης· τονίζει ότι η Επιτροπή Επενδύσεων του Ταμείου, που είναι αρμόδια για την εξέταση των έργων, θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στα έργα που αφορούν τομείς όπως η κοινωνική στέγαση, η ανακαίνιση δημόσιων χώρων και κτιρίων, οι στρατηγικές δημόσιες μεταφορές, η εκπαίδευση και η υγεία και η περίθαλψη· τονίζει ότι οι επενδύσεις θα πρέπει επίσης να εστιάζουν στη δημιουργία υψηλής ποιότητας και βιώσιμης απασχόλησης, προκειμένου να προληφθεί η φτώχεια στην εργασία· ζητεί τη συμμετοχή πολιτών και φορέων στη διαμόρφωση των απαιτούμενων πολιτικών και των συναφών έργων·

11. διαπιστώνει ότι, προκειμένου να αυξηθεί η ελκυστικότητα των πόλεων ως τόπων

επένδυσης και να βοηθηθεί, κατά συνέπεια, η χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη και η τόνωση της απασχόλησης, είναι αναγκαία η υλοποίηση περισσότερων επενδύσεων σε αστικούς δημόσιους χώρους, η αποκατάσταση εγκαταλελειμμένων περιοχών και η αντιμετώπιση προβλημάτων που περιορίζουν την ανάπτυξη του εμπορίου, ιδίως όσον αφορά τις υπηρεσίες, όπως τα ανεπαρκώς ανεπτυγμένα αστικά κέντρα, οι έρημοι ή εγκαταλελειμμένοι δημόσιοι χώροι, οι ανασφαλείς ή μη ελκυστικές αστικές περιοχές και το χαμηλό επίπεδο συμμετοχής των κατοίκων·

12. καλεί την Επιτροπή να μελετήσει τις δυνατότητες περαιτέρω δημοσιονομικής ευελιξίας εντός του πλαισίου των κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης για τις δημόσιες δαπάνες που προορίζονται για την καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας καθώς και για να προαχθούν οι κοινωνικές επενδύσεις, ώστε οι πόλεις να έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν περισσότερες παραγωγικές επενδύσεις, να μειωθούν οι πάσης φύσεως ανισότητες και να προαχθεί η ισόρροπη ανάμειξη κοινωνικών ομάδων· τονίζει ότι, σύμφωνα με το πρόγραμμα για το αστικό περιβάλλον, πρέπει να βρεθεί λύση στο πρόβλημα της ένταξης των ανεπαρκώς καταρτισμένων νέων στην αγορά εργασίας, μέσω της παροχής ανεμπόδιστης, προσβάσιμης και ποιοτικής επαγγελματικής κατάρτισης και κατάρτισης στον χώρο εργασίας, προκειμένου να βοηθηθούν να αποκτήσουν δεξιότητες, δεδομένου ότι η έλλειψη προσόντων μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο της ανεργίας, η οποία, με τη σειρά της, επιτείνει τον κίνδυνο της φτώχειας και δημιουργεί πληθώρα κοινωνικών προβλημάτων που συνδέονται με τον αποκλεισμό, την αποξένωση και τις αποτυχημένες προσπάθειες οικοδόμησης μιας ανεξάρτητης ζωής· τονίζει ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να βοηθούν οι πόλεις περισσότερους νέους να παραμείνουν στο σχολείο και να αποκτήσουν τα κατάλληλα προσόντα που απαιτούνται για την απασχόληση και τη σταδιοδρομία και να διασφαλίζουν ευρύτερη πρόσβαση σε εκπαίδευση υψηλής ποιότητας, μέσω ειδικών προγραμμάτων που θα απευθύνονται σε παιδιά από μειονεκτούσες ομάδες και μειονότητες·

13. εφιστά την προσοχή στο ζήτημα του υπερπληθυσμού των μεγαλουπόλεων, το οποίο, εφόσον δεν υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές, μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα κινητικότητας και ανεπαρκή ή ακατάλληλη στέγαση· εκφράζει την ανησυχία του για τα προβλήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης και την έλλειψη ομαλής κυκλοφοριακής ροής στις πόλεις, τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα να αυξάνεται σημαντικά ο χρόνος μετακίνησης και να υποβαθμίζεται η ποιότητα ζωής πολλών Ευρωπαίων· τονίζει ότι η έλλειψη κατάλληλων υποδομών μπορεί να προκαλέσει ψυχολογική πίεση και άγχος στους εργαζόμενους, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται μια υγιής ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής·

14. καλεί την Επιτροπή να ελέγξει κατά πόσον, και σε ποιο βαθμό, οι αχρησιμοποίητοι πόροι της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων μπορούν να διατεθούν απευθείας στις πόλεις με υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων, υπό την προϋπόθεση ότι τα χρήματα θα διοχετεύονται σε συγκεκριμένα έργα που στοχεύουν στην καταπολέμηση της ανεργίας των νέων·

15. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι ο αστικός σχεδιασμός και οι υπηρεσίες που ασχολούνται με τις διακρίσεις λόγω φύλου και την προώθηση ίσων ευκαιριών συμβάλλουν στην επίτευξη μεγαλύτερων οικονομικών και κοινωνικών οφελών· ζητεί, ως εκ τούτου, από την Επιτροπή να προαγάγει ενεργά τις ανταλλαγές βέλτιστων

πρακτικών όσον αφορά την κατάρτιση του προϋπολογισμού με γνώμονα τη διάσταση του φύλου·

16. δίνει έμφαση στις έννοιες των προσβάσιμων πόλεων, της κατάρτισης του προϋπολογισμού με γνώμονα τον καθολικό σχεδιασμό[1] και του σχεδιασμού προσβάσιμων πόλεων· καλεί τις πόλεις και τις αστικές περιφέρειες να τηρήσουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η ΕΕ όσον αφορά την προσβασιμότητα· ζητεί από την Επιτροπή να παρακολουθεί την εφαρμογή των συναφών μέτρων· ζητεί τη συστηματική συμμετοχή πολιτών, περιλαμβανομένων ατόμων με αναπηρία, και εκπροσώπων τους, καθώς και ειδικών, στον καθολικό σχεδιασμό της αστικής ανάπτυξης·

17. ζητεί από την Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη, κατά την κατανομή των πόρων, τις επιπτώσεις της χρηματοπιστωτικής κρίσης που έχουν ως αποτέλεσμα την εξασθένηση της ικανότητας των αστικών περιοχών να αντιμετωπίζουν σοβαρά ζητήματα όπως οι δημογραφικές περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές και η παροχή δημόσιων υπηρεσιών·

18. καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο του προγράμματός της για το αστικό περιβάλλον, να θέσει φιλόδοξους στόχους προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες εφαρμόζουν τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», λαμβάνοντας, παράλληλα, υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής, και επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τη στρατηγική αυτή, στις προτεραιότητες του προγράμματος για το αστικό περιβάλλον πρέπει να περιλαμβάνονται η καταπολέμηση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και του φαινομένου των αστέγων, ιδίως μέσω της υποστήριξης μιας πιο βιώσιμης κοινωνικής στέγασης·

19. υπογραμμίζει ότι οι πόλεις εντάσσονται σε μια ευρύτερη λειτουργική περιοχή και δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται μεμονωμένα· ζητεί από την Επιτροπή να σεβαστεί την αρχή της βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης, με στόχο, μεταξύ άλλων, την επίτευξη αποδοτικότερης και πιο βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, κατά τη διαμόρφωση του προγράμματός της για το αστικό περιβάλλον, ιδίως στους τομείς των υποδομών, των δημόσιων υπηρεσιών (κυρίως στην εκπαίδευση), της υγείας και της περίθαλψης, σε συνδυασμό με δίκτυα συντονισμένων, ολοκληρωμένων, στρατηγικών και βιώσιμων δημόσιων μεταφορών, τα οποία θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και στη βελτίωση της κινητικότητας των εργαζομένων, καθώς και στην εξισορρόπηση εργασιακής και ιδιωτικής ζωής· υποστηρίζει την ανάπτυξη των εν λόγω δικτύων μεταφορών στα διασυνοριακά αστικά συγκροτήματα, δεδομένου ότι οι αστικές περιοχές πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους σε επίπεδο υλικοτεχνικών υποδομών, όχι μόνο σε περιφερειακή ή εθνική κλίμακα, αλλά και διασυνοριακά·

20. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν τις αστικές περιοχές στις προσπάθειές τους για εκσυγχρονισμό των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών τους μέσω έξυπνων επενδύσεων και βελτιωμένου συντονισμού· θεωρεί επίσης αναγκαίο να εξασφαλισθεί ένα υψηλής ποιότητας και ασφαλές περιβάλλον διαβίωσης·

[1] Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης του Συμβουλίου (2010/48/ΕΚ).

21. επισημαίνει ότι οι πόλεις και οι αστικές περιοχές διαφέρουν πολύ μεταξύ τους από άποψη διάρθρωσης και ότι αντιμετωπίζουν ένα εκτεταμένο φάσμα προκλήσεων· καταλήγει, ως εκ τούτου, στο συμπέρασμα ότι δεν θα πρέπει να επιλεγεί μια προσέγγιση γενικού χαρακτήρα· ζητεί από την Επιτροπή να βρει νέους τρόπους για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών και να λάβει υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες των αστικών περιοχών κατά την κατάρτιση νομοθεσίας, δεδομένου ότι οι πόλεις και οι ευρύτερες αστικές περιοχές αποτελούν σημαντικά κέντρα οικονομικής δραστηριότητας, τα οποία, λόγω της κουλτούρας, του μεγέθους, των υποδομών και της οικονομικής δομής τους, αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα κοινωνικά προβλήματα και, ως εκ τούτου, χρειάζονται εξατομικευμένες λύσεις·

22. σημειώνει ότι η συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της αστικής ανάπτυξης πραγματοποιείται επί του παρόντος σε διακυβερνητικό επίπεδο· εκτιμά ότι η ανάπτυξη ενός προγράμματος της ΕΕ για το αστικό περιβάλλον πρέπει να εξασφαλίζει σαφή προστιθέμενη αξία για την ΕΕ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	7.5.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 44 –: 4 0: 2
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Λάμπρος Φουντούλης, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Kostadinka Kuneva, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Georges Bach, Heinz K. Becker, Karima Delli, Tania González Peñas, Marju Lauristin, Helga Stevens, Ivo Vajgl, Tom Vandenkendelaere
Αναπληρωτές (άρθρο 200 παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Jens Nilsson

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	17.6.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 26 –: 4 0: 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pascal Arimont, José Blanco López, Franc Bogovič, Steeve Briois, Rosa D'Amato, Bill Etheridge, Michela Giuffrida, Ivan Jakovčić, Constanze Krehl, Martina Michels, Stanislav Polčák, Julia Reid, Terry Reintke, Monika Smolková, Μαρία Σπυράκη, Olaf Stuger, Ángela Vallina, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal,
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Petras Auštrevičius, Daniel Buda, Salvatore Cicu, Ivana Maletić, Jan Olbrycht
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jens Nilsson, Georgi Pirinski, Daniele Viotti